

Posudek na diplomovou práci

Posudek vedoucí diplomové práce

Motivace středoškolských studentů ke školní práci,

kteřou předkládá Lucie Fiedlerová

Autorka si zvolila téma motivace dospívajících ke školní práci, neboť ho profesně i osobně pokládá za zajímavé a důležité. Je fakt, že ačkoli o motivaci k učení byl publikován již bezpočet materiálů, praxe ukazuje, že zájem žáků a studentů o výuku je s přibývajícím věkem spíše nižší. V době, kdy se dospívající mají připravovat na výkon profese, na budoucí život, svojí kariéru a společenské uplatnění, stává se škola „nutným zlem“. Přitom ji oficiálně pokládáme za instituci, kdy právě příprava na další život má probíhat. Specifikem předložené práce je zaměření na středoškolské studenty a propojení tématu motivace s charakterem školních interakcí, především edukačním stylem učitelů.

Teoretická část práce obsahuje tři hlavní kapitoly, jež přesně korespondují s klíčovými tématy práce, tj. charakteristikami dospívajících v kontextu školní docházky, motivací a interakcí v edukačním procesu. Oceňuji, že názvy všech tří kapitol jsou specifikovány v souladu s tématem práce, avšak obsah kapitol je z mého pohledu až příliš obecný, zpracovaný v duchu „vše souvisí se vším“. Každá kapitola začíná od základních informací, jež by měli studenti psychologie bezpečně znát, není nutné o nich psát. Texty čerpají především z českých učebnicových publikací, kapitoly obsahují obecná vymezení, definice, kategorizace pojmů, avšak nezahrnují větší množství aktuálních výzkumných studií na dané téma. V diplomové práci se již spíše očekává, že studenti prokážou dovednost pracovat s různorodými zdroji informací, včetně zahraniční literatury, jíž práci obohatí a mnohdy i zprostředkují potenciálním čtenářům nové informace, jež nelze běžně získat. To je zde prezentováno spíše sporadicky. Ani opakované nákresy, grafy a schémata převzaté z českých publikací nepokládám za přínosné, neboť si je čtenář kdykoli může dohledat v původních pramenech.

Za zajímavý podnět pokládám kapitolu o motivaci a nudě, neboť pojmu nudy není věnováno příliš mnoho pozornosti, nebývá zpravidla pokládán za klasický psychologický koncept. Je ovšem poněkud na škodu, že i tento text je zpracován převážně podle české odborné literatury. Přitom v zahraničí se na dané téma realizují právě se středoškolskými zajímavými výzkumy.

Výzkumný projekt byl realizován formou dotazníkového šetření. Respondentům byly administrovány dva diagnostické nástroje, jež sledují edukační styl vybraného vyučujícího a motivaci ke školní práci ve výuce příslušného učitele. Výzkumný soubor čítal bezmála sto padesát respondentů, což je vcelku nezanedbatelný počet. Oceňuji také snahu autorky zmapovat situaci v různých vyučovacích předmětech, aby bylo pokryto celé spektrum školní výuky a současně bylo eliminováno, že respondenti a priori zvolí k hodnocení vyučovací předmět, který mají, nebo naopak nemají v oblibě.

Při popisu výzkumného souboru pokládám za poněkud nadbytečné, že jsou obdobná data prezentována opakovaně – v tabulce a grafu v absolutních číslech a následně vyjádřená procentuálně. Vzhledem k velikosti souboru nejsou převody na procenta nezbytně nutné, čtenář rychlým odhadem takový převod zvládne i sám. Mimoto je výzkumný soubor obšírně popsán z hlediska genderového zastoupení i rozdělení respondentů podle ročníků studia a škol, v nichž byla data sbírána, avšak v analýze výsledků nejsou údaje od těchto dílčích skupin prezentovány, resp. vzájemně porovnány.

Na straně 69 autorka uvádí, že studenti mohli volit libovolné pořadí vyplňování dotazníků, avšak současně je v textu zmíněno, že museli být obeznámeni, který vyučovací předmět, potažmo učitele reflektují, nemohli si sami zvolit. Z textu jsem pochopila, patrně nesprávně, že tento údaj vyplynul z odpovídání na Dotazník postojů k předmětu. Pokud respondenti vyplňovali dotazníky v různém pořadí, jak věděli, o kom a o čem mají psát?

Za významný nedostatek práce pak pokládám prezentaci výsledků formou vyjádření četnosti odpovědí v procentech, bez jakýchkoli dalších statistických analýz. Ačkoli se v textu hovoří o rozdílech a výsledky jsou vzájemně porovnávány, nevíme, zda získaná data jsou signifikantní, jakou mají vypovídací hodnotu.

Výzkum je uzavřen stručnou diskusí, v níž jsou opět zmíněni převážně čeští autoři, a to spíše sporadicky.

Na závěr otázky: Jak je v dotazníku Postojů k předmětu operacionalizována píle? Jak výsledky souvisí s aktuálními trendy a dalšími výzkumnými zjištěními? Je téma v současné době rozpracováno také v zahraničí?

Lucie Fiedlerová předložila práci, která ještě splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby na katedře psychologie FF UK v Praze.

Doporučené hodnocení: dobře

Praha 30. 8. 2016

PhDr. Lenka Krejčová, Ph.D.